

**Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksnių programos 3 prioriteto „Tyrėjų gebėjimų stiprinimas“
įgyvendinimo priemonė VP1-3.1-ŠMM-07-K „Parama mokslininkų ir kitų tyrėjų mokslinei veiklai (visuotinė dotacija)“**

**Informacija apie pasirašytas sutartis
(Visuotinės dotacijos II konkursas)**

Eil. Nr.	Projekto kodas	Projekto vykdytojas	Projekto pavadinimas	Bendra projekto vertė, Lt	Didžiausia tinkamų finansuoti lėšų suma, Lt
1.	VP1-3.1-ŠMM-07-K-02-001	Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centras	Masiškai medžius niokojančių vabzdžių ir su jais susijusių mikroorganizmų tarpusavio sąveikos ekologija klimato kaitos kontekste	1183355,25	1183355,25
<p>Projekto aprašymas Vabzdžiai ir mikroorganizmai yra vieni iš labiausiai evoliuciniu požiūriu klestinčių organizmų, pasižyminčių didžiule rūšių ir tarpusavio santykių įvairove bei unikalėmis prisitaikymo savybėmis. Projektas numato pasitelkiant aukšto lygio ekspertus tirti plataus spektro bei pastarajam laikotarpiui ir socialiniu-ekonominiu požiūriu aktualių vabzdžių ir mikroorganizmų sąveikos ekologiją. Tyrimų tikslas yra kompleksiskai rinkti fundamentalias ir taikomojo pobūdžio žinias apie esamų ir naujai pasireiškiančių bei masiškai medžius niokojančių vabzdžių ir su jais susijusių mikroorganizmų tarpusavio sąveiką bei ją apsprendžiančius veiksniai. Projekte numatoma derinti lauko darbus su šiuolaikiniais genetiniais tyrimais. Projektas sudaro sąlygas pažinti principinius organizmus bei bendruosius jų ekologijos aspektus, ir tuo pačiu prisideda sprendžiant aktualias praktines problemas bei atveria naujas galimybes tiriant šių sistemų funkcionavimą molekuliniam lygyje.</p>					
2.	VP1-3.1-ŠMM-07-K-02-005	Kauno technologijos universitetas	Naujos organinių puslaidininkų struktūros naujos kartos (opto) elektroniniams prietaisams	1392300,00	1392300,00
<p>Projekto aprašymas Sparčiai tobulėjantys organinės optoelektronikos prietaisai kelia vis didesnius reikalavimus organiniams puslaidininkiams. Dažniausiai keliami reikalavimai yra aukšti krūvininkų judriai, didelis terminis bei morfologinis stabilumas, reikiamo dydžio jonizacijos potencialai. Vykdam šį tarpdalykinį projektą, efektyvia krūvininkų pernaša pasižyminčius organinius puslaidininkius (skylinius, elektroninius ir bipolinius) bus siekiama gauti kuriant naujas molekulinės struktūras. Bus sukurtos naujos organinių puslaidininkų struktūros, atlikta jų sintezė ir ištirtos terminės, optinės, fotofizikinės, fotoelektrinės susintetintų medžiagų savybės. Atsižvelgiant į šiuolaikinės organinės optoelektronikos iššūkius, ypatingas dėmesys bus kreipiamas naujoms arba iki šiol mažai tyrinėtoms organinių puslaidininkų klasėms, ypač tokiems organiniams puslaidininkiams kurie pasižymi aukšta tripletinės būsenos energija ir tokiems, kuriems būdingi maži jonizacijos potencialai.</p>					

3.	VP1-3.1-ŠMM-07-K-02-006	Vilniaus universitetas	Optoelektronikos poreikiams skirtų nitridinių junginių heterosandarų netiesinė optinė ex-situ diagnostika ir optimizavimas	1330596,39	1328362,59
<p>Projekto aprašymas Šviesą emituojantys GaN junginių puslaidininkiniai diodai (šviestukai) turi didžiules taikymo perspektyvas, tačiau jas riboja jų kvantinio našumo ženklus sumažėjimas (efficiency droop, ED) didelių galių srityje. Šio reiškinio tyrimai visame pasaulyje iki šiol nedavė vienareikšmio atsakymo. Visos hipotezės yra grindžiamos šviestukų charakterizavimo duomenimis, gautais elektro- bei liuminescencijos matavimais kvazinuostoviam sužadavimo režime. Pateiktame Projekte bus siekiama ištirti ED fizikines priežastis, atliekant injektuotų krūvininkų dinamikos stebėseną netiesinės optinės spektroskopijos metodais su laikine, edvine ir spektrine skyra. Kompleksinė matavimo metodologija ir sukurti unikalūs matavimo standai suteiks naujų žinių apie rekombinacijos, difuzijos, bei energijos disipacijos kanalus nanosandarose. Gautos žinios leis sukurti ir pagrįsti naują kvantinio našumo kritimo dinaminį modelį su kintamais rekombinacijos spartos ir pernašos patametais didelių galių srityje.</p>					
4.	VP1-3.1-ŠMM-07-K-02-008	Mykolo Romerio universitetas	Pozityvios jaunimo raidos stiprinimo mechanizmai socialinių-ekonominių transformacijų kontekste	1400000,00	1399963,00
<p>Projekto aprašymas Per pastaruosius du dešimtmečius Rytų Europos šalys patyrė didžiulius socio-politinius ir socio-ekonominius pokyčius, kurie įtakojo šeimas ir visų šeimos narių funkcionavimą. Tie jauni Lietuvos žmonės, kurie šiuo metu yra 16-26 metų amžiaus, gimė ir užaugo Nepriklausomybės laikotarpiu, išgyveno permainas, kurios apėmė tiek sunkumus, tiek naujas galimybes jų raidai. Tačiau turimos žinios apie jų raidos trajektorijas ir psichologinį funkcionavimą šių didžiulių permainų laikotarpiu yra labai menkos. Plečiant ribotas ir fragmentuotas žinias apie jaunimo raidą Rytų Europoje, galima reikšmingai praturtinti pozityvios jaunimo raidos sampratą skirtinguose kontekstuose. Šio projekto tikslai yra: (1) nustatyti pozityvios jaunimo raidos pereinant iš paauglystės į jaunystę mechanizmus; (2) sukurti intervencinę programą, skirtą sustiprinti jaunimo pozityvios raidos kompetencijas. Tikslinė grupė - 16 -26 m. jaunimas (dvi imtys, 1500 ir 1200 asmenų) tyrimo strategija- tęstinis tyrimas.</p>					
5.	VP1-3.1-ŠMM-07-K-02-009	Vilniaus universitetas	Atrankių karboanhidrazių slopiklių sintezė ir priešvėžinių savybių tyrimas	1399995,00	1399950,00
<p>Projekto aprašymas Projekto tikslas yra sukonstruoti kompiuteriu bei susintetinti medžiagas, kurios slopintų pasirinktus baltymus taikinius ir pademonstruotų priešvėžines savybes ir taptų potencialiais chemoterapijos agentais. Priešvėžiniai taikiniai apima dvi baltymų grupes, žmogaus karboanhidrazes (CA) bei žmogaus šaperonus (Hsp). Jie buvo neseniai pademonstruoti kaip vėžiniai slopinimo taikiniai su potencialia terapine nauda. Projekto metu bus sukurti nauji junginiai molekulinio modeliavimo metodais. Sintetinių slopiklių jungimosi bei slopinimo potencialas bus matuojamas biofizikiniais ir fermentiniais metodais. Baltymai taikiniai bus pagaminti rekombinantiniais molekulinės biologijos metodais. Junginių priešvėžinis aktyvumas bus nustatomas ant vėžinių žmogaus ląstelių linijų. Junginių ADME-TOX savybės bei potencialus terapinis naudingumas bus taip pat nustatomas pelių ksenograftų metodais. Tokie naujoviški aktyvūs slopikliai gali tapti kandidatais į vaistus.</p>					

6.	VP1-3.1-ŠMM-07-K-02-012	Vilniaus universitetas	Multifunkcinių molekulinųjų sistemų fotofizikinių savybių valdymas	1399861,87	1399861,86
<p>Projekto aprašymas Minkštosios organinės medžiagos užima vis didesnę puslaidininkinių optoelektronikos prietaisų rinkos dalį. Šiuo metu audringai plėtojasi organinių šviestukų (OLED), organinių saulės celių, plastikinės elektronikos, organinių jutiklių gamybos technologijos. Praktiškai neribotos organinės sintezės galimybės leidžia kurti vis sudėtingesnes molekules sistemas, tačiau jų platesni taikymai neįmanomi be detalaus fotofizikinių savybių supratimo. Šio projekto tikslas yra organinių molekulinųjų sistemų, gebančių atlikti keletą funkcijų, fizikinių savybių valdymas ir optimizavimas. Didžioji dauguma tiriamųjų molekulinųjų sistemų, tokių kaip abiejų rūšių krūvininkų pernašos matricos - molekuliniai plėvėdariai, fluorescenciniai ir fosforescenciniai spinduoliai su krūvio pernašos grupėmis, tinklinamos medžiagos su krūvio pernašos ir blokavimo grupėmis, spinduoliai fluorescenciniams jutikliams ir kt., yra naujos, sukurtos ir pagamintos Lietuvos mokslininkų.</p>					
7.	VP1-3.1-ŠMM-07-K-02-013	Vilniaus universitetas	Atominių duomenų bazės astrofizikinei, technologicinei ir laboratorinei plazmai modeliuoti sukūrimas ir pildymas	1316969,55	1316963,70
<p>Projekto aprašymas Darbo idėja ir tikslas – sukurti internetinę atviros prieigos duomenų bazę, kurioje būtų talpinami projekto eigoje ir vėliau jo dalyvių sugeneruoti teoriniai sudėtingų atomų ir daugiakrūvių jonų aukšto tikslumo spektroskopiniai parametrai, elektronų ir fotonų sąveikos su jonais elementariųjų procesų charakteristikos, o vartotojai galėtų juos parsisiųsti savo praktiniams taikymams ar duomenų palyginimui, tikslumo įvertinimui. Duomenų bazė apims aukštos temperatūros (termobranduolinės ir astrofizikinės) ir žemos temperatūros (planetiniai ūkai, spektroskopinės diagnostikos ir medicininių prietaisų darbinė medžiaga) plazmos modeliavimui reikalingų atomų ir jonų įvairias charakteristikas: energijos lygmenis, radiacinių šuolių bangos ilgius ir tikimybes, autojonizacijos tikimybes, sužadinimo ir jonizacijos elektronais, dvielektroninės rekombinacijos skerspjūvius ir spartos koeficientus.</p>					
8.	VP1-3.1-ŠMM-07-K-02-014	Vilniaus universitetas	Šviesos emisijos nitridiniuose puslaidininkiuose stiprinimas įterpiant borą, gerinantį gardelių suderinamumą	1320896,06	1313963,97
<p>Projekto aprašymas III grupės nitridinių puslaidininkinių heterodarinių spinduliuotės efektyvumas bus didinamas įvedant borą ir tuo siekiant geresnio gardelės sutapimo heterosandūrose. BGaN epitaksiniai sluoksniai ir heterodariniai bus auginami, naudojant metaloorganinių junginių cheminį nusodinimą iš dujinės fazės (MOCVD). Metalorganinis boro šaltinis bus instaliuotas į MOCVD reaktorių, šiuo metu naudojamą kitų III grupės nitridų heterodarinių auginimui. Detalus procesų, įtakančių spinduliuotės efektyvumą (nospindulinė rekombinacija dislokacijose ir taškiniuose defektuose, krūvininkų lokalizacija, vidinis elektrinis laukas ir kvantinio suspraudimo Štarko efektas, fazinės erdvės užpildymas ir jo įtaka spindulinės rekombinacijos spartai, nospinduliniai Ožė procesai, ir kt.), tyrimai bus atliekami naudojant fotoluminescencinės spektroskopijos ir netiesinės optikos metodikas. Eksperimentiniai tyrimai bus papildomi krūvininkų dinamikos modeliavimu.</p>					

9.	VP1-3.1-ŠMM-07-K-02-015	Vilniaus universitetas	Volframo jonų plazmos spektrų tyrimas	1398349,39	1382690,88
<p>Projekto aprašymas Projekte bus atliekamas EBIT (electron beam ion trap – elektronų pluoštelio jonų gaudyklėje) eksperimente registruotų plazmos spektro linijų tyrimas. Planuojama tirti volframo jonų, turinčių pagrindines konfigūracijas su atviruoju f sluoksniu, spektrus. Volframo jonų spinduliuojamas spektras yra svarbus tyrimų objektas, nes volframas yra naudojamas dengiant vidines termobranduolinės sintezės reaktorių sienes. Pagal volframo jonų spinduliuojamų linijų intensyvumą, įvertinamas jų kiekis plazmoje. Nustatyta, kad volframo jonų santykinė dalis neturi viršyti 10⁻⁴ norint užtikrinti sėkmingą reaktoriaus darbą. Todėl svarbu sugebėti tiksliai įvertinti termobranduolinės sintezės reaktoriaus plazmoje esančių volframo jonų kiekį. Tam reikia žinoti jonų spinduliuojamų linijų bangos ilgį ir intensyvumą. Planuojamos nagrinėti konfigūracijos su atviruoju f sluoksniu pasižymi dideliu skaičiumi energijos lygmenų ir jų spinduliuotės spektrai yra labai sudėtingi.</p>					
10.	VP1-3.1-ŠMM-07-K-02-019	Vilniaus universitetas	Lietuvos kinas (1956-1990). Kūrėjai. Filmai. Kontekstai	568185,00	527691,00
<p>Projekto aprašymas Projektas "Lietuvos kinas (1956-1990). Kūrėjai. Filmai. Kontekstai" - tai pirmas mėginimas aptarti savitą Lietuvos kino istoriją 1956-1990 metais, jos genezę, institucijų plėtrą, meninių srovių sklaidą ir kontekstą naudojant tarpdisciplininį diskursą ir šiuolaikinės kinotyros tyrimų metodus bei remiantis Lietuvos ir Rusijos archyvine medžiaga. Mokslinis tyrimas kompleksiskai analizuos lietuviškojo kino raidą siejant ją su Lietuvos kultūros ir istorijos procesais, pateiks sintetinį žvilgsnį į kino istoriją Lietuvoje 1956-1990 metais, jos etapus ir chronologiją, padės tiksliau nustatyti Lietuvos sovietinio kino periodizaciją bei sroves, vidinių etapų specifiką, bandys atsakyti, kiek ir kaip Lietuvos kino raidą paveikė europinio kinematografo reiškiniai, kokią įtaką Lietuvos kino meniniam turiniui padarė ideologinė cenzūra.</p>					
11.	VP1-3.1-ŠMM-07-K-02-020	Vilniaus universitetas	Flavonų, kaip universalių amiloidinių fibrilių susidarymo slopiklių, tyrimas	1389512,78	1387555,33
<p>Projekto aprašymas Keliasdešimt skirtingų ligų siejama su amiloidinių fibrilių susidarymu. Nors kiekvienos ligos atveju veikia skirtingi baltymai, jų agreguotos formos turi labai daug panašumų, tokių kaip beta-klostinė antrinė struktūra ir fibrilinė forma. Esant tokioms panašioms struktūroms, gali egzistuoti ir universlūs jų susidarymo slopikliai. Literatūroje aprašyti keli flavono dariniai, slopinantys beta-amiloido ir amilino fibrilizaciją, parodyta, kad slopinimo potencialas gali priklausyti nuo hidroksilo grupių skaičiaus ir pozicijos. Mes siūlome išplėsti flavoninių slopiklių sąrašą, patikrinant virš 200 flavono darinių ir palyginti jų slopinimo potencialus skirtingų fibriles formuojančių baltymų atvejais. Pirmiausia visi junginiai bus įvertinti kaip insulino fibrilizacijos slopikliai. Remiantis šiais duomenimis bus atrinkti geriausi slopikliai. Atrinktųjų flavonų slopinimo potencialai bus patikrinti lizocimo, beta-laktoglobulino, beta-amiloido, alfa-sinukleino, mielių ir žinduolių prionų atvejais.</p>					
12.	VP1-3.1-ŠMM-07-K-02-022	Vilniaus universitetas	Valentingumas, argumentų raiška ir gramatinės funkcijos baltų kalbose	1390203,28	1389573,28

Projekto aprašymas					
Pagrindinė tyrimo idėja — sukurti bendradarbiavimo rėmus, leidžiančius Lietuvos lingvistams drauge su baltų kalbomis besidominčiais užsienio tyrėjais pasiekti esminį proveržį sprendžiant vienos pagrindinių baltų kalbų struktūrinių tyrimų sričių – sintaksinių ir semantinių veiksnių sąveikos sakinio architektonikoje, ypač valentingumo ir jo raiškos bei jo sąsajų su gramatinėmis funkcijomis – problemas. Projekto tikslai bus realizuojami rengiant konferencijas, kūrybines dirbtuves, rengiant ir leidžiant mokslo straipsnių rinkinius ir monografijas.					
13.	VP1-3.1-ŠMM-07-K-02-023	Vilniaus universitetas	Sunkių traumų ir socialinių transformacijų psichologiniai padariniai ir jų įveika	1220790,00	1220790,00
Projekto aprašymas					
Lietuva patyrė 2 pasaulinius karus, okupacijas. 20 a. pabaigoje atkūrus nepriklausomybę, Lietuvos gyventojai patiria nemažai psichikos sveikatos problemų: įvairūs rodikliai liudija, kad visuomenės transformacijos sukėlė daug psichosocialinio streso ir nemaža dalis visuomenės iki šiol patiria rimtų psichologinių sunkumų. Vykdam mokslinį tyrimą siekiama išanalizuoti skirtingų visuomenės grupių trauminės patirties, psichologinės sveikatos ir įveikos veiksnius socialinių transformacijų kontekste.					
14.	VP1-3.1-ŠMM-07-K-02-024	Vytauto Didžiojo universitetas	Vidurio Rytų Europa: nacionalinių naratyvų ir atminties politikos konstravimo procesų tyrimas (1989 – 2011)	913954,44	899347,00
Projekto aprašymas					
Šio projekto prioritetas – nacionalinių naratyvų ir memorializacijos procesų palyginamųjų tyrimų Vidurio Rytų Europos regiono erdvėje vystymas, įtraukiant nacionalinių praeities refleksijų analizę į regioninio masto istorinius diskursus. Pagrindiniu tyrimų uždaviniu taps įvairių regiono šalių persidengiančių istorinių pasakojimų lyginamosios analizės, ypatingą dėmesį skiriant konfrontuojančioms praeities interpretacijoms, atliepančioms bendras ar artimas, kaimynystės lemiamas, regiono šalių istorines patirtis. Planuojamų tyrimų chronologija orientuota į postsovietinį laikotarpį, ženklinančių ankstesnių naratyvų eroziją ir senųjų naratyvų bei memorializacijos pavidalų rekonstravimą ir naujų istorinių pasakojimų ir atminties formų kūrimą. Platus tyrėjų ir tematikos spektras turėtų tapti efektyviu pagrindu ir antram projekto tikslo įgyvendinimui – transnacionalinių tinklų ir kontaktų tarp Vidurio Rytų Europos regiono istorikų bendruomenių plėtojimui.					
15.	VP1-3.1-ŠMM-07-K-02-029	Mykolo Romerio universitetas	E-sveikatos plėtros integruotos transformacijos: suinteresuotųjų pusių tinklo perspektyva	1227208,00	1226821,00
Projekto aprašymas					
Naujų technologijų diegimas didina sveikatos priežiūros institucijos darbo efektyvumą ir keičia jos darbo pobūdį bei suteikia galimybę elektroninės informacijos, susijusios su pacientų sveikata, judėjimą tarp organizacijų. Šis projektas remiasi idėja, kad suinteresuotų pusių įtraukimas į e.sveikatos plėtros procesus gali paskatinti efektyvesnę inovacijų sveikatos priežiūros srityje diegimą bei didesnę pasiektų pokyčių tvarą, kas yra kritiškai svarbu inovatyvios sveikatos politikos vystymui. Projekto pagrindinis tikslas - įvertinti e-sveikatos plėtros mastą ir tendencijas iš suinteresuotųjų pusių, kaip svarbiausio e-sveikatos diegimo sėkmės veiksnio, tinklinės perspektyvos siekiant inovatyvumo ir tvaros sveikatos sistemoje. Mokslinio tyrimo išskirtinumas remiasi idėja, kad IKT diegimas sveikatos priežiūros sektoriuje labiau yra socio-organizacinis nei techninis procesas, nors pastarasis					

supratimas dažnai vyrauja politikos formuotojų tarpe.					
16.	VP1-3.1-ŠMM-07-K-02-034	Mykolo Romerio universitetas	Prasmės struktūros	488628,00	488628,00
<p>Projekto aprašymas Akademinė filosofija šiandien tapo siaura disciplina, kuri sprendžia giliai specializuotas problemas griežtos analitinės kalbos dėka arba skleidžiasi kaip didžiųjų filosofų komentavimas. Viena iš šio tyrimo prielaidų, jog gilėjanti filosofijos specializacija bei jos tapimas neprieinama išsilavinusiam neprofesionaliam filosofui yra gilesnio Europos kultūros ir mokslo istorinio proceso išdava. Bus siekiama išanalizuoti ir aprašyti šį istorinį procesą, atskleidžiant Europos kultūroje ir filosofinėje tradicijoje gilėjančias nihilizmo kaip prasmės entropijos tendencijas, atskleisti šio proceso kultūrinės priežastis. Centrinė mūsų prielaida yra artima Alberto Camus Sizifo mite (1942) formuluojamai tezei, jog „gyvenimo prasmė“ yra svarbiausia filosofinė problema. Tačiau Camus ir kitų egzistencialistų XX a. formuluojamas prasmės klausimas yra problemiškas. Jie prasmės struktūras – tai, kas suteikia žmogaus gyvenimui prasmę, – subordinavo niekuo nesaistomam, „autentiškam“ pasirinkimui.</p>					
17.	VP1-3.1-ŠMM-07-K-02-038	Vilniaus universitetas	Genominio masto analizės pritaikymas naujų mielių kamienų, pasižyminčių padidinta heterologine raiška, kūrimui	1335374,23	1309283,20
<p>Projekto aprašymas Vienas pagrindinių raudonosios biotechnologijos įrankių yra heterologinės baltymų raiškos sistemos, kuriose naudojant dirbtinai įvestus genus yra sintetiniai rekombinantiniai baltymai. Tačiau, efektyvi didelių kiekių rekombinantinių baltymų gamyba yra pastovi post-genominių mokslų problema, kuri vis dar laukia kryptingo, racionalaus ir tikslaus sprendimo. Šio projekto tikslas yra sukurti mielių kamienus pasižyminčius efektyvia heterologinių baltymų raiška, naudojant genominio masto analizę. Siūlomas sisteminis tyrimas susideda iš dviejų etapų. Pirmiausia iš viso ląstelės genomo yra atrenkami genai – taikiniai, susiję su sėkmingais svetimų baltymų sintezės eksperimentais. Antrame etape genų inžinerijos būdu šių genų-taikinių raiška yra sustiprinama arba slopinama ir atrenkami optimalias pokyčių kombinacijas turintys kamienai su efektyvia svetimų baltymų raiška. Šias patobulintas mieles būtų galima naudoti vaistinių preparatų gamyboje. Tai ženkliai sumažintų kaštus farmacijos pramonėje.</p>					
18.	VP1-3.1-ŠMM-07-K-02-039	Vilniaus universitetas	Nauji chimeriniai baltymai, turintys priešvirusinį aktyvumą	1382329,41	1380329,35
<p>Projekto aprašymas Šio projekto tikslas - sukurti naujus rekombinantinius baltymus, pasižyminčius gebėjimu neutralizuoti virusus ir aktyvinti priešvirusinį ląstelinį imunitetą. Siekiant sukonstruoti tokius baltymus, bus naudojami imunogijos, genų inžinerijos ir bioinformatikos metodai. Pirmiausia bus sukurti monokloniniai ir rekombinantiniai antikūnai, neutralizuojantys viruso biologinį veikimą, t.y. jo patekimą į ląstelę. Antrajame darbo etape bus konstruojamos chimerinės į virusus panašios dalelės (VPD), turinčios įterptus virusui specifiskus T ląstelių epitopus. Prie chimerinių VPD bus prijungiami rekombinantiniai antikūnai, neutralizuojantys virusą. Naudojant įvairius imunologinius ir ląstelių kultūrų metodus, bus iširtas sukurtųjų chimerinių baltymų aktyvumas, t.y. jų gebėjimas neutralizuoti virusą ir aktyvinti citotoksines T ląsteles. Planuojami tyrimai yra nauji, nes iki šiol panašūs chimeriniai baltyma nebuvo aprašyti mokslinėje literatūroje.</p>					

19.	VP1-3.1-ŠMM-07-K-02-041	Vilniaus universitetas	Anglies nanostruktūrų ir feroelektrinių relaksorių plačiajuostė spektroskopija	1396700,88	1396700,88
<p>Projekto aprašymas Šiame projekte bus tiriamos dielektrinės savybės feroelektrinių relaksorių, taip pat anglies nanovamzdelių, anglies svogūnų bei jų kompozitų dielektrinės savybės plačiame dažnių diapazone (10 μHz – 2,5 THz). Šie tyrimai atskleis fizikinius mechanizmus lemiančius didelę dielektrinę skvarba tirtuose medžiagose. Iš relaksorių dielektrinių spektrų, be jokių apriori prielaidų, bus apskaičiuoti relaksacijos trukmių pasiskirstymai, nustatytos užšalimo temperatūros. Bus atskleista polinių nanosričių dinamiką aukštuose temperatūrose (arti Burns'o temperatūros). Bus tiriama išorinio nuolatinio elektrinio lauko relaksorių dielektrinėms savybėms ir relaksacijos trukmių pasiskirstymams. Bus tiriama įvairių feroelektrikų ir relaksorių mišrios sistemos siekiant nustatyti morfotropinę sandūrą.</p>					
20.	VP1-3.1-ŠMM-07-K-02-042	Valstybinis mokslinių tyrimų institutas Fizinių ir technologijos mokslų centras	Polimerais ir biologiniu atpažinimu pasižyminčiomis struktūromis modifikuoti fermentai selektyviam ląstelių poveikiui	1296692,00	1277633,00
<p>Projekto aprašymas NanoZim'ai yra multidisciplininis ir tarpdisciplininis projektas, kurio pagrindinis tikslas yra sukurti polimerais ir specifinio atpažinimo funkcijomis pasižyminčiais baltymais (antikūnais) modifikuotus NanoZimus įgalinčius selektyviai paveikti ląsteles-taikinius. Kuriant multifunkcinius NanoZim'us bus pritaikytas "Iš apačios į viršų" nanostruktūrų kūrimo principas. NanoZim'ai bus sudaryti iš: (i) red-oks fermento branduolio; (ii) fermentinis branduolys bus apvilktas polimeru, kuris nuo imuninės sistemos "paslėps" normaliomis sąlygomis labai imunogenišką fermentą (pvz.: galima apvilkti polipirolu, ir/arba kitais polimerais); (iii) fluorescencinės žymės bus prijungtos prie 'NanoZim'ų siekiant padaryti juos pastebimus fluorescenciniu ir konfokalinio mikroskopais (iv) antikūnai arba chemiškai modifikuotos antikūnų dalys bus imobilizuojamos ant sukurtų NanoZim'ų, ir tai jiems suteiks selektyvaus atpažinimo bei prisijungimo prie ląstelių taikinių funkciją.</p>					
21.	VP1-3.1-ŠMM-07-K-02-045	Vytauto Didžiojo universitetas	Socialinė atskirtis ir socialinis dalyvavimas pokyčių Lietuvoje	899464,00	899266,00
<p>Projekto aprašymas Apibrėžiant socialinę atskirtį kaip tęstinį ir palaipsnį atskyrimą nuo visaverčio dalyvavimo visuomenėje ir materialinių bei simbolių išteklių visuomenėje, projekte bus analizuojamos ne tik materialinės atskirties priežastys, bet ir identifiкуotos skirtingos socialinės atskirties dimensijos naudojantis subjektyvia perspektyva. Mokslinio tyrimo tikslas-ištirti pasirinktų socialinės rizikos grupių atskirties formas ir turinį Lietuvoje. Projekte bus analizuojamas socialinės politikos poveikis subjektyviai suvokiamai rizikos grupių socialinei atskirčiai ir ištirta rizikos grupių atskirties įtaka jų tapatybei ir dalyvavimui. Bus tiriamos šios socialinės atskirties paliestos grupės: benamiai, įkalintieji, vyrai ir moterys (daugiau nei vienerius metus bedarbiai esantys vyrai bei vienišos motinos, auginančios nepilnamečius vaikus), taip pat religinių mažumų grupės ir sergančius lėtinėmis ligomis žmonės.</p>					

22.	VP1-3.1-ŠMM-07-K-02-046	Vilniaus universitetas	Topologiniai reiškiniai šaltųjų atomų ir kondensuotųjų medžiagų sistemose	1148464,22	1141394,45
<p>Projekto aprašymas Projekte numatoma atlikti fundamentalius mokslo tyrimus, kurti naujas mokslo žinias priešakinėse fizikos srityse. Vieno projekto rėmuose suvienydami šaltųjų atomų ir kondensuotųjų medžiagų specialistų pastangas, nagrinėsime topologinius reiškinius būdingus abiem šioms sritims. Glaudžiai bendradarbiaudami su pirmaujančiomis Europos mokslininkų grupėmis bei viešindami savo rezultatus tarptautinėje mokslo spaudoje ir konferencijose, sieksime Lietuvoje atliekamų mokslinių tyrimų tarptautinio konkurencingumo bei Lietuvos mokslininkų mobilumo.</p>					
23.	VP1-3.1-ŠMM-07-K-02-049	Lietuvos istorijos institutas	Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės politinės kultūros fenomenas ankstyvųjų naujųjų laikų Europoje	637225,23	567937,67
<p>Projekto aprašymas Tai mokslinis tiriamasis istorijos projektas. Projektas numato sumodeliuoti ir pagrįsti teorinę sampratą - Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės ankstyvųjų naujųjų laikų politinė kultūra, suformuoti tyrimui reikalingą šaltinių bazę, patikrinti mokslinę prielaidą, kad ankstyvųjų naujųjų laikų pradžioje Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės politinė bendruomenė suformavo, išpuoselėjo savitą politinę kultūrą, kurią pagrįstai galima apibūdinti kaip Europos fenomeną, įrodyti, kad ši kultūra atliko sociopolitinės ir sociokultūrinės jungties, laidininko vaidmenį tarp lotyniškosios Vakarų ir bizantiškosios Rytų geokultūrinių ir geopolitinių erdvių, atskleisti šios politinės kultūros ilgalaikį poveikį istorinio Vidurio Rytų Europos regiono susiformavimui. Tyrimo rezultatus numatoma pateikti monografijoje lietuvių ir anglų kalbomis.</p>					
24.	VP1-3.1-ŠMM-07-K-02-053	Vilniaus universitetas	Nematoma sovietmečio Lietuvos visuomenė: neformaliųjų sisteminių ir nesisteminių tinklų skirties peržiūra	1247175,68	1155640,19
<p>Projekto aprašymas Tyrimu siekiama pažinti, kokiais principais (savi)organizavosi sovietmečio visuomenė, ir mesti iššūkį supaprastintam požiūriui į visuomenių komunistiniuose režimuose sanklodą, lemiančią tolimesnę jų (politinę) raidą. Pagrindinis tyrimo tikslas – ištyrus Lietuvos visuomenės neformaliąją mikrostruktūrą vėlyvuosiu sovietmečiu, nustatyti ir pagrįsti skirtį tarp su (posttotalitarine) sistema sugyvenusių bei ją reprodukovusių visuomenės tinklų ir alternatyvią socialinę tvarką kūrusių, sistemos mažiau toleruotų neformaliųjų tinklų. Tyrime keliami hipotezė, jog ši skirtis sutampa su socialinio kapitalo teorijoje iki galo nekonceptualizuota perskyra tarp „negatyviojo“ (skatinančio korupciją ir klientelizmą) ir „pozityviojo“ (skatinančio pilietinės visuomenės plėtrą ir efektyvų institucijų veikimą) socialinio kapitalo.</p>					
25.	VP1-3.1-ŠMM-07-K-02-057	Lietuvos kūno kultūros akademija	Genetinis sumažinto citrato sintazės aktyvumo modelis: farmakologinio nutukimo prevencijos taikinio įvertinimas poveikio fiziologinėms ir kognityvinėms funkcijoms aspektu	1070068,00	1066468,00

Projekto aprašymas					
Tiek išsivysčiusiose, tiek ir besivystančiose šalyse reiškiantis nutukimo epidemijai (Popkin, Adair, Ng, 2012) yra svarbu surasti farmakologinių intervencijų, galinčių padėti suvaldyti šią grėsmingą tendenciją. Mūsų (Ratkevicius et al. 2010) ir kitų (Singer, Hill et al. , 2004) tyrimai su laboratorinėmis pelėmis parodė, kad dėl mutacijos sulėtėjęs citrato sintazės aktyvumas didina atsparumą nutukimui. Nors šio fenomeno molekuliniai mechanizmai šiuo metu dar nėra gerai suprasti, citrato sintazė ryškėja kaip patrauklus farmakologinis taikynys nutukimo prevencijai. Tačiau kol kas lieka neaišku, kaip galima intervencija, slopinant labai svarbaus aerobinės oksidacijos proceso fermento aktyvumą, paveiktų organizmo funkcijas, ypač centrinės nervų sistemos bei širdies ir kraujagyslių sistemos veiklą. Todėl yra svarbu gauti informacijos apie galimą nepageidaujamą sumažinto citrato sintazės aktyvumo poveikį bei saugias šio fermento slopinimo ribas. Tai ir yra pagrindinis projekto tikslas.					
26.	VP1-3.1-ŠMM-07-K-02-059	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas	Dėmesio ir sensorinės informacijos virsmų mechanizmų tyrimas panaudojant genetinius neuronų aktyvumo moduliacijos metodus	1399861,00	1399200,00
Projekto aprašymas					
Biomedicinos mokslai yra nepaprastai svarbūs strateginei valstybės plėtrai, ugdant sveiką visuomenę bei tokiu būdu skatinant valstybės ekonominę ir socialinę augimą. Šiame kontekste LSMU, būdama didžiausia šalyje specializuota sveikatos specialistus rengiančia ir susijusius mokslinius tyrimus vykdančia institucija, kartu su mokslinio tyrimo vadove dr. Tatiana Tkatch teikia projektą „Dėmesio ir sensorinės informacijos virsmų mechanizmų tyrimas panaudojant genetinius neuronų aktyvumo moduliacijos metodus“, tokiu būdu pritraukiant aukšto tarptautinio lygio užsienio mokslininkę į Lietuvos tyrimų erdvę. Projektas susijęs su neurodegeneratyvinėmis ligomis, kurios yra pagrindinė pagyvenusių žmonių sumažėjusio veiksnio priežastis išsivysčiusiose šalyse, tarp jų ir Lietuvoje. Šiandien tokios ligos, kaip Alzheimeris ir Parkinsonas, nėra visiškai išgydomos, todėl papildomos žinios apie kognityvinius procesus, kuriuos tokios ligos paveikia, gali pagerinti tokių pacientų gyvenimą.					
27.	VP1-3.1-ŠMM-07-K-02-060	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas	Geno-aplinkos sąveika jungianti mažos trijodtironino koncentracijos sindromą ir kardiovaskulinės ligos baigtis	1383255,00	1371439,50
Projekto aprašymas					
Mirtingumo dažnis Lietuvoje yra tarp didžiausių Europoje ir mirtingumas nuo širdies-kraujagyslių ligų siekia apie 56 proc. nuo bendro mirtingumo. Pacientams, persirgusiems MI ar insultu, dažnai pasireiškia depresijos simptomai, nuovargis, pablogėjęs kognityvinės funkcijos ir visa tai blogina su sveikata susijusią gyvenimo kokybę. Modifikuojamų veiksnių ir biožymenų, kurie veikia tiek mirtingumą, tiek gyvenimo kokybę po ūmių kardiovaskulinių įvykių, atradimas yra svarbus uždavinys siekiant suprasti ir pagerinti kardiovaskulinės ligos baigtis, todėl Lietuvos sveikatos mokslų universitetas kartu su mokslinio tyrimo vadovu prof. Robertu Bunevičiumi teikia aukšto tarptautinio lygio projektą „Geno-aplinkos sąveika jungianti mažos trijodtironino koncentracijos sindromą ir kardiovaskulinės ligos baigtis (GET-VASC)“.					
28.	VP1-3.1-ŠMM-07-K-02-062	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas	Kasos adenokarcinomos rezistentiškumo apoptozei ir chemoterapijai energetiniai, genetiniai ir epigenetiniai mechanizmai	1214708,21	1214700,00

Projekto aprašymas					
Kasos vėžys yra ketvirta dažniausia onkologinių mirčių priežastis pasaulyje. Europoje kasmet nuo šios ligos miršta apie 400000 žmonių. Trumpas ligonių išgyvenamumas ir blogas atsakas į gydymą skatina ieškoti naujų efektyvių metodų, galinčių pagerinti šių pacientų gydymo rezultatus ir prailginti išgyvenamumą. Yra keletas tarpusavyje susijusių molekulinį mechanizmų, galinčių nulemti šių navikų padidėjusį atsparumą gydymui ir apoptozei: (1) Apoptozės fermentinės sistemos ir oksidacinio/nitrozinančio streso sąveika vėžio ląstelėse; (2) Genų promotorių metilinimas taip pat yra susijęs su atsaku į chemoterapiją, agresyvesne ligos eiga ir blogesne vėžio prognoze; (3) RNR surišančių baltymų potranskripcinės genų reguliacijos sąsaja su ląstelių proliferacija ir apoptoze yra nauja tyrimų sritis. Teikiamo projekto tikslas - ištirti veiksnius, galinčius nulemti padidėjusį kasos vėžio ląstelių atsparumą apoptozei bei chemoterapijai.					
29.	VP1-3.1-ŠMM-07-K-02-064	Kauno technologijos universitetas	Protoninio laidumo keraminių kuro elementų ir jų komponentų formavimas.	1394436,00	1312270,65
Projekto aprašymas					
Pastaruoju metu, atsiradus alternatyvios energijos poreikiui, išaugo mokslinis susidomėjimas vandenilio kuro elementais dėl jų efektyvumo ir žemos CO2 emisijos. ES lėšomis įgyvendinto projekto metu ištirti ir suformuoti efektyvūs mažų dimensijų (mikro) kuro elementai, naudojami kaip mobilūs galios šaltiniai mažos galios elektroniniams prietaisams patenkintų vis didėjančios nešiojamos elektronikos prietaisų rinkos mobilių galios šaltinių poreikį. Šiuo metu Lietuvoje panašūs tyrimai nėra atliekami ir projektas taip pat prisidėtų prie mokslininkų grupės kompetencijos kėlimo vandenilio energetikos technologijų srityje. Pagrindinis projekto tikslas - daugiafunkcinių protoninio laidumo keraminių mikro kuro elementų ir jų komponentų (anodas, elektrolitas ir katodas) formavimas, naudojantis inovatyviomis medžiagų sintezavimo ir plonasluoksnių dangų formavimo metodais, ir šių kuro elementų tyrimas.					
30.	VP1-3.1-ŠMM-07-K-02-066	Lietuvos edukologijos universitetas	Savireguliacijos įgūdžių vystymas žaidybinėje veikloje	1399426,44	1398317,35
Projekto aprašymas					
Šio mokslinio projekto tikslas – sukurti instrumentą, kuris skatintų vaikų žaidybinę veiklą ir padėtų formuoti vaikų savireguliacijos įgūdžius. Tyrimu bus siekiama išsiaiškinti, kaip vaikų žaidybinės veiklos metu formuojasi savireguliacijos funkcija. Tyrimai bus atliekami LEU Žaidimo tyrimo laboratorijoje ir keliose vaikų ugdymo įstaigose: Vilniaus miesto darželių ikimokyklinio ugdymo grupėse. Tyrimas sieks identifikuoti veiksmingiausias suaugusiųjų elgesio strategijas, padedančias vaikams sėkmingai dalyvauti žaidime ir ugdytis savireguliaciją; aprašyti nuoseklius savireguliacijos formavimosi žingsnius; skatinti žaidybinėje situacijoje pasiektos savireguliacijos perkėlimą į kitas kasdienio gyvenimo situacijas; sukurti instrumentą ir parengti metodines rekomendacijas padedančias švietimo pagalbos specialistams ir tėvams ugdyti vaikų savireguliaciją. Projekto rėmuose bus parengta monografija, suteikianti platesnį supratimą apie žaidimo raidą, jo reikšmę vaiko raidai ir savireguliacijai					
31.	VP1-3.1-ŠMM-07-K-02-067	Lietuvos socialinių tyrimų centras	Demografinių procesų diferenciacija ir jos įtaka Lietuvos gyventojų raidos tvarumui	1379763,00	1376076,50
Projekto aprašymas					
Tarptautiniai ir Lietuvos moksliniai tyrimai rodo, kad nepalankią bendrą demografinę situaciją didele dalimi lemia blogi kai kurių gyventojų grupių					

<p>demografiniai rodikliai. Atsakas šiai Lietuvos ir visos Europos Sąjungos mastu aktualiai problemai – efektyvios, moksliniais duomenimis pagrįstos gyventojų (demografinės) politikos kūrimas. Tai reikalauja naujų visos populiacijos lygmens patikimų duomenų ir inovacinių demografinių procesų diferenciacijos ir jos įtakos gyventojų raidai tyrimo metodų kūrimo ir situacijos vertinimo. Pagrindinis projekto tikslas – taikant modernius ir kuriant inovacinius gyventojų surašymo ir demografinių registrų duomenų bazių jungimo ir diferenciacijos analizės metodus tirti Lietuvos demografinių procesų (gimstamumo, santuokų, ištuokų, mirtingumo) diferenciaciją ir jos įtaką demografinės raidos tvarumui. Projekto metu gauta naujos kartos mokslo informacija bus skirta viešosios politikos kūrėjams ir vykdytojams bei tarptautinei ir Lietuvos mokslo bendruomenei.</p>					
32.	VP1-3.1-ŠMM-07-K-02-071	Kauno technologijos universitetas	Technologijoms ir inovacijoms imlių įmonių dinaminį gebėjimų įtakos entreprenerystės raiškai tyrimai	1375616,00	966817,80
<p>Projekto aprašymas Mokslinio tyrimo tikslas sukurti ir patikrinti tyrimo modelį nusakantį kaip įmonės dinaminiai gebėjimai koreliuoja su entreprenerystės veiksniais technologijoms ir inovacijoms imliose įmonėse tiek įmonės, tiek šalies lygiu. Yra sukurtų eilė indeksų, kurie matuoja šalies konkurencingumą, entreprenerystės lygį, verslui palankios aplinkos parametrus, tačiau analizuojant kokie įmonės lygio veiksniai daro įtaką entreprenerystės raiškai yra ribotas skaičius empirinių tyrimų. Šio tyrimo tikslams pasiekti yra suburta tarpdisciplininė ekonomikos bei vadybos ir administravimo krypties tyrėjų komanda, kuri atitinkamai dirbs prie Global Entrepreneurship and development index (GEDI) indekso norminimo Lietuvos sąlygomis bei modelio kūrimo kuris leistų paaiškinti kaip įmonės dinaminiai gebėjimai koreliuoja su entreprenerystės veiksniais ir prisideda prie entreprenerystės raiškos šalies lygiu. GEDI kartu su bendraautorais kūrė Prof. Ruta Aidis dirbanti George Mason universitete, JAV.</p>					
33.	VP1-3.1-ŠMM-07-K-02-075	Kauno technologijos universitetas	Oro kokybės valdymas mažai energijos naudojančiuose pastatuose	1383803,46	1333982,30
<p>Projekto aprašymas ES Direktyva 2010/31/ES įpareigoja, kad ne vėliau kaip 2020 m. gruodžio 31 d. visi nauji pastatai būtų beveik nulinės energijos pastatai. Šiuose pastatuose, siekiant minimizuoti šilumos praradimą į aplinką, paprastai užtikrinamas didelis atitvaro sandarumas ir gera šiluminė izoliacija. Tačiau tuo pačiu metu, nesiimant kontrolės priemonių, gali pablogėti patalpų oro kokybė ir mikroklimatas, dėl netinkamos ventiliacijos ar teršalų sankaupų iš vidaus ir išorės taršos šaltinių. Gyvenamosios aplinkos oras ir mikroklimatas yra svarbiausias aplinkos veiksnys, nuolat ir tiesiogiai sąveikaujantis su žmogaus organizmu bei įtakojantis jo būklę. Žmonės daugiausia laiko praleidžia patalpose (80-90 %), todėl patalpų oro kokybė yra vienas iš svarbiausių, tačiau sunkiausiai kontroliuojamų veiksnių.</p>					
34.	VP1-3.1-ŠMM-07-K-02-084	Klaipėdos universitetas	Vertybių transformacijos Baltijos regiono rytinėje pakrantėje Brandžiaisiais viduriniais ir Ankstyvaisiais naujaisiais amžiais	1240933,00	1240933,00
<p>Projekto aprašymas XI– XVIII a. visuomenėse tarp Priegliaus ir Dauguvos vykusios vertybių transformacijos įtvirtino krikščioniškos Vakarų Europos civilizacijos</p>					

plėtos ribas. Šiuo laikotarpiu vykusių geopolitinių poslinkių poveikyje susiformavo skirtingo pobūdžio valstybiniai dariniai (Lenkijos Karalystė ir Lietuvos Didžioji kunigaikštystė, 1569 m. susijungusios į bendrą valstybę, Vokiečių Ordino valstybė, davusi pradžią Prūsijos kunigaikštystei, o vėliau Karalystei, Livonija). Šių naujų geopolitinių darinių susidarymui akstiną davė vadinamosios vakarietiškos, krikščioniškosios tradicijos. Tačiau Vakarų bei Lietuvos istoriografijoje naujieji geopolitiniai dariniai nebuvo pakankamai tyrinėti civilizaciniu christianizacijos-konfesionalizacijos procesų paradigminių nuostatų požiūriu. Taip pat nėra deramai ištirta adresantų impulsų kokybių ir adresatų pasirengimo priimti šiuos impulsus specifikos kontekste.

35.	VP1-3.1-ŠMM-07-K-02-086	Klaipėdos universitetas	Vandens masių cirkuliacijos ypatumai Kuršių mariose taikant stabilijų izotopų žymenis ir baigtinių elementų modelį	884170,13	882403,67
-----	-------------------------	-------------------------	--	-----------	-----------

Projekto aprašymas
 Kuršių marios didžiausios Europoje lagūnos erdviniai hidraulinės cirkuliacijos ir tuo pačiu suspenduotos medžiagos transporto mechanizmai nėra žinomi. Visi iki šiol daryti modeliavimo darbai rėmėsi besikeičiančio vandens lygio matavimais. Pateikiamame darbe siūlomas anglies stabilijų izotopų (SI) masių spektrometrijos (SIMS) metodo panaudojimas identifikuojant anglies transformacijos ir hidrodinaminės cirkuliacijos mechanizmus. Taikant šį metodą bus įmanoma 1) identifiuoti iš Nemuno įtekančias bei per Klaipėdos sąsiaurį į marias ištekančias vandens mases; 2) patikrinti jau esamas hipotezes dėl sąnašų judėjimo mechanizmų mariose; 3) įvertinti įvairių fizinių veiksnių poveikį marių vandens cirkuliacijai.